

Sisyrinchium striatum

Nomenclatuur/etymologie

De wetenschappelijke naam *Sisyrinchium striatum* werd voor het eerst gepubliceerd door James Edward Smith in 1792. De geslachtsnaam *Sisyrinchium* is afkomstig uit het Grieks en werd door de oudheidkundigen Plinius en Theophrastus gebruikt voor een verwante plant. Een mogelijke etymologie van de naam verwijst naar *sisýra*, een ruige geitenharen jas, waarnaar de cormrokken (ondergrondse stengeldelen) van sommige soorten zouden verwijzen. De soortsaanduiding *striatum* is afgeleid van het Latijnse woord *striatus*, wat "gestreept" betekent. Dit verwijst naar de paarsachtige verticale strepen of nerven die op de buitenkant van de bleekgele bloembladen van de soort te vinden zijn.

Taxonomie

De taxonomische indeling van *Sisyrinchium striatum* is als volgt:

- Rijk: Plantae (Planten)
- Orde: Asparagales
- Familie: Iridaceae (Lissenfamilie)
- Geslacht: *Sisyrinchium* L.
- Soort: *Sisyrinchium striatum* Sm.

Foto: Piet Kok

Synoniemen

De geaccepteerde wetenschappelijke naam is *Sisyrinchium striatum* Sm. Binnen de botanische nomenclatuur zijn er meerdere heterotypische synoniemen bekend, waaronder: *Ferraria ochroleuca* Salisb., *Moraea sertula* Jacq., *Sisyrinchium libertioides* Steud. (nomen nudum), *Sisyrinchium lutescens* G. Lodd. (nomen nudum), *Sisyrinchium reticulatum* Dum.Cours., *Sisyrinchium sertiflorum* Salisb., en *Sisyrinchium spicatum* Cav.

Variëteiten en cultivars

De soort *Sisyrinchium striatum* zelf is populair in tuinen en wordt vaak onder de botanische naam of de Nederlandse naam Bieslelie aangeboden. Er zijn enkele cultivars van deze soort bekend en beschikbaar, waarvan de meest voorkomende:

- *Sisyrinchium striatum* 'Aunt May' (ook bekend als 'Variegatum'): Dit is de meest voorkomende cultivar, die zich onderscheidt door het gestreepte blad, waarbij het grijsgroene blad een crèmekleurige tot lichtgele rand heeft.
- *Sisyrinchium striatum* 'Album': Een variatie met bloemen die puur wit zijn, in plaats van de typische bleekgele kleur van de soort.

Familie

Sisyrinchium striatum behoort tot de familie Iridaceae, oftewel de Lissenfamilie. Dit is een grote familie van vaste planten die vaak groeien vanuit wortelstokken, knollen of bollen, en die bekend staan om hun irisachtige bladeren en stervormige bloemen.

Hoogte

De plant heeft een opgaande, polvormende groei en bereikt doorgaans een volwassen hoogte van 50 tot 90 centimeter, waarbij de bloemstelen ver boven het blad uitsteken.

Bloemkleur

De bloemkleur van de wilde soort is bleekgeel tot crèmekleurig of zwavelgeel. De bloemen zijn stervormig en zitten in trossen langs de rechtopstaande bloemstengels. Kenmerkend zijn de subtiele, verticale paarsachtige strepen aan de buitenkant van de bloembladen. De bloemen zijn kortlevend; ze openen bij zonsopgang en sluiten bij zonsondergang.

Bladkleur

Het blad van *Sisyrinchium striatum* is zwaardvormig, smal en grasachtig, en heeft een opvallende grijsgroene of blauwgroene kleur. De bladeren staan rechtop in compacte waaiers die doen denken aan een iris. Het loof is meestal half-groenblijvend (*semi-evergreen*).

Bloeiperiode

De bloeiperiode valt in de zomermaanden, doorgaans van mei tot en met juli. De plant bloeit met meervoudige trossen langs de stengel, waarbij elke bloem slechts één dag bloeit, maar de opeenvolgende bloei zorgt voor een lange periode van kleur.

Standplaats

Deze soort gedijt het best op een zonnige, warme en beschutte plek. De plant is gevoelig voor natte voeten, vooral in de winter, en vereist daarom een zeer goed doorlatende, lichte tot matig vruchtbare grond. Een neutrale tot licht kalkrijke pH van de bodem wordt geprefereerd. Hij is geschikt voor onder andere de rotstuin, grindtuin of de voorgrond van zonnige borders.

Herkomst

Sisyrinchium striatum is van nature inheems in Zuid-Amerika, met name in Centraal-Chili en het westen en zuiden van Argentinië. Het groeit daar in graslanden, open bossen en alpiene gebieden.

Soort gewas

Het is een rhizomateuze, kruidachtige vaste plant die in het Engels ook wel *Pale Yellow-Eyed Grass* of *Satin Flower* wordt genoemd. De plant heeft een polvormende groeiwijze.

Vermeerderingswijze

De vermeerdering kan op twee gangbare manieren plaatsvinden: door zaad en door deling. De plant zaait zichzelf vaak gemakkelijk uit in de tuin. Om dit te voorkomen of te beheersen, kunnen de zaaddozen na de bloei worden verwijderd. Vermeerdering door deling van de pol, wat de plant ook vitaal houdt, wordt aanbevolen in het vroege voorjaar.

Klimaatzone

Sisyrinchium striatum wordt als matig winterhard beschouwd. De plant is geschikt voor USDA Hardheidszones 7 tot 9, wat overeenkomt met een minimumtemperatuur van ongeveer -15°C tot -5°C. In koudere of nattere klimaten kan lichte winterbescherming, zoals een mulchlaag, nodig zijn om de plant te beschermen tegen overmatige wintervochtigheid en vorst.

Insecten

De bloemen van *Sisyrinchium striatum* zijn aantrekkelijk voor diverse insecten, en de plant wordt beschouwd als een goede bijenplant. Over het algemeen is de plant resistent tegen de meeste plagen en ziekten.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:441299-1>

<https://www.rhs.org.uk/plants/17398/sisyrinchium-striatum/details>

<https://www.schetsservice.nl/planten/bieslelie-sisyrinchium-striatum/>

<https://www.gardenia.net/plant/sisyrinchium-striatum-pale-yellow-eyed-grass>

<https://www.willaert.be/nl/plant/mini+iris,+bieslelie/sistriat>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	Vernoemd door Sm. (1792); <i>Sisyrinchium</i> (haren jas/wortelstok), <i>striatum</i> (gestreept, verwijzend naar de bloemnerf).
Taxonomie	Rijk: Plantae, Orde: Asparagales, Familie: Iridaceae, Geslacht: <i>Sisyrinchium</i> , Soort: <i>S. striatum</i> .
Synoniemen	<i>Ferraria ochroleuca</i> , <i>Moraea sertula</i> , <i>Sisyrinchium reticulatum</i> , <i>Sisyrinchium sertiflorum</i> , <i>Sisyrinchium spicatum</i> , etc.
Variëteiten en cultivars	<i>Sisyrinchium striatum</i> 'Aunt May' (Variegatum), <i>Sisyrinchium striatum</i> 'Album'.
Familie	Iridaceae (Lissenfamilie).
Hoogte	50 tot 90 cm.
Bloemkleur	Bleekgeel tot crèmekleurig/zwavelgeel, met paarsachtige verticale strepen op de buitenkant.
Bladkleur	Grijsgroen tot blauwgroen.
Bloeiperiode	Mei tot en met juli (late lente/zomer).
Standplaats	Volle zon, warme plek, zeer goed doorlatende, niet te natte grond (neutraal tot licht kalkrijk).
Herkomst	Centraal-Chili tot West-Argentinië.
Soort gewas	Rhizomateuze, kruidachtige vaste plant (polvormend).
Vermeerderingswijze	Door zaad of door deling van de pol in het vroege voorjaar.
Klimaatzone	USDA Hardheidszone 7-9 (matig winterhard, tot ca. -15°C).
Insecten	Bijen- en bestuivervriendelijk.